

[Christmas Møller.]

heller ikke tror, den højtærede Statsminister gør klogt i at afvise, er, at ved Siden af den Undersøgelse, som Rigsadvokaten har iværksat angaaende et begrænset Omraade af denne Sag, maa der komme en Redegørelse fra Handelsministeriet og Ministeriet angaaende det indreministerielle Ansvar hele denne Sag vedrørende. Og dør tror jeg heller ikke, den højtærede Statsminister gør Ret i paa Forhaand at søge at lægge Tingene saaledes til Rette, at man synes, at han næsten føler sig som Part i Sagen. Maaske kunde der være nogen Grund for den højtærede Statsminister til at tage saadan paa denne Sag, hvis vi i Dag havde haft den Ministeransvarlighedslov, som den højtærede Statsminister, den højtærede Undervisningsminister, utvivlsomt ogsaa den højtærede Udenrigsminister, den højtærede Justitsminister og adskillige af Regringspartiets Medlemmer har stemt for; den er vedtaget enstemmigt mange Gange her i Tinget, den er sidst vedtaget enstemmigt i Folketinget ved tredje Behandling den 12. Marts 1910; hvis vi havde haft denne Ministeransvarlighedslov, havde følgende Paragraf, som jeg beder om Formandens Tilladelse til at oplæse, i Dag været Lov:

„Viser en Minister Mangel paa tilstrækkeligt Tilsyn med underordnede eller Mangel paa tilbørlig Myndigheds Haandhævelse, vil han, naar der af en underordnet begaas en Forbrydelse, hvis Fremkomst kan siges at være foranlediget eller begunstiget derved, være at anse med Bøde.“

I den glade Oppositionstid, da man ikke var oppe paa de 600 000 Vælgere, da Tallene var mere beskedne, og da Udsigten til en socialistisk Regering ikke var saa stærk, som den har været det senere, da man benyttede en saare bekendt og sørgelig Sag i dette Land politisk i voldsom Udstrækning, da stemte bl. a. den højtærede Statsminister, hvis han var til Stede i Tinget den paagældende Dag, for en Ministeransvarlighedslov, saaledes som jeg her har nævnt det — det var § 14, jeg citerede —, og Bøderne kunde gaa fra 500 Kr. til 5 000 Kr. Naar man ser paa de Kendsgerninger, som her er fremdraget, og som ikke er blevet bestridt fra nogen Side, at den afdøde Kontorchef har sendt Finansudvalget Skrivelser paa Ministeriets Vegne efter Bemyndigelse, at den højtærede Statsminister har underskrevet Skrivelser til Finansudvalget, paraferet af den afdøde Kontorchef, og at disse Skrivelser har været optaget i Betænkningen til Finansloven — saa vil den højt-

ærede Statsminister og ingen vel bestride, at havde vi haft den Lov, som den højtærede Statsminister utvivlsomt selv har stemt for, saa vilde Spørgsmaalet ikke blot være et Spørgsmaal om det indre ministerielle Ansvar, men saa vilde det ogsaa være et Spørgsmaal om selve den højtærede Statsministers Ansvar. Naar Stillingen ligger saaledes, tror jeg alligevel, den højtærede Statsminister skal tage paa en noget anden Maade paa denne Sag; for der er ikke fra vor Side, der er ikke fra min Side paa mit Partis Vegne — ikke overfor den højtærede Statsminister, ikke overfor Departementschefen i Handelsministeriet — givet Signal til et Jag paa Enkeltmand, aldeles ikke. Men der er givet Udtryk for, at i det Øjeblik man havde en betydelig Stilling, førte dette ogsaa et betydeligt Ansvar med sig. Og saa er der givet Udtryk for hele den ejendommelige Opfattelse, man maatte faa, naar man saa den højtærede Statsministers Stilling overfor Departementschefen og saa f. Eks. saa paa den socialdemokratiske Borgmester Hedeboles Stilling overfor den Mænd, hvis Stilling næsten svarede til en Departementschefs i Staten. Det er dette Forhold, der er givet Udtryk for; jeg tror derfor, man maa have Lov til at raade den højtærede Statsminister til at være lidt mere Tidsel og ikke saa meget Mimose.

Vi har endvidere givet Udtryk for dette, som det ærede Medlem Hr. Hækkerup paa den forsigtige Maade, han begribeligvis maatte gøre det, har givet sin Tilslutning til, at naar man saa tilbage, saa paa hele Bierhvervsspørgsmaalet og den Stilling, vi har her, saa maatte Spørgsmaalet om en større Løn for de højeste Embedsmænd og derigennem Kravet til dem om ikke at have Arbejde ved Siden af, være et Spørgsmaal, som man, og som det ærede Medlem — saadan forstod jeg det ærede Medlem — maatte se paa med Sympati.

Jeg vender mig derefter til Forsvarsspørgsmaalet og navnlig til den højtærede Udenrigsminister — til den beundringsværdige. Og jeg vil sige til den højtærede Udenrigsminister, at jeg tør jo ikke hævde, at han tog med særlig Velvillie paa den Henstilling, jeg har gjort om en nordisk Forhandling angaaende hele Forsvarsspørgsmaalet. Nu siger man, at denne Henstilling maatte være rettet tidligere, at den skulde være kommet, siger man, medens Tid var. Denne Betragtning er jeg ikke enig i. Spørgsmaalet om et Lands Forsvar i Enkeltheder er et Spørgsmaal, som er Landets eget, dør er vi suveræne. Men der er en fuldkommen afgørende Forskel paa,